

שיעור קלה

מ"ע קבו. קבח. מל"ת קנב.

מצוה קבו היא שצונו להוציא מעשר מצמח הארץ, והוא אמרו יתברך וכל מעשר הארץ לה'. וכבר באר הכתוב שהמעשר הזה ללויים. וכבר התבארו משפטי מצוה זו במסכת מעשרות, והוא הנקרא מעשר ראשון ואינה חובה מן התורה אלא בארץ. (אם בחקותי, הלכות מעשר פ"א):

מצוה קבח היא שצונו להוציא מעשר שני. והוא אמרו עשר תעשר וגו' מלמד שאין מעשרין משנה לחברתה אין לי אלא מעשר שני שבו דבר הכתוב מנין לרבות שאר מעשרות תלמוד לומר עשר תעשר. ולשון התורה להיות זה המעשר עולה לירושלים ושם יאכלוהו בעליו. וכבר קדם לנו זה (מ"ע קי"ט). וכבר דקדק הכתוב במצוה זו אם אי אפשר להביאו לרוחק הדרך יפדה אותו ויעלה דמיו לבית הבחירה ויוציאוהו שם במזון לבד, והוא אמרו וכי ירחק ממך המקום וגו'. וכבר בא לשון התורה גם כן בדין מצוה זו שאם פדאו לעצמו יוסיף חומש, והוא אמרו ואם גאול יגאל איש ממעשרו וגו'. וכבר התבארו משפטי מצוה זו כלם במסכת מעשר שני והוא גם כן אינו חובה אלא לפירות ארץ ישראל מן התורה, ולא יאכל זה המעשר אלא בפני הבית. ולשון ספרי מקיש אכילת בכור למעשר שני, מה בכור אינו נאכל אלא בפני הבית כך מעשר אינו נאכל אלא בפני הבית. (ראה אנכי, הלכות מעשר שני פ"א)

מצוה קנב הזהירנו מהוציא דמי מעשר שני אלא באכילה ושתיה. והוא אמרו ולא נתתי ממנו למת. ולשון ספרי ולא נתתי ממנו למת שלא לקחתי ממנו ארון ותכריכין, וכל זמן שיוציא ממנו דבר יאכל כנגדו, כמו שהתבאר במקומו. ואמנם זכר המת לחזוק, כאלו יאמר ואע"פ שהוא מצוה לא הוציא בה מעות מעשר שני אלא במזון לבד כמו שאמר ונתתה הכסף וגו' שאם הוציאהו בזולת המזון כאילו הוציאהו למת שאין תועלת לו בזה. (שם, שם):